

Jak číst Písmo svaté?

V plzeňské diecézi pokračuje dvouletá akce „Diecéze čte Bibli“ a v jejím rámci jsme občas zvaní k rozhodnutí vzít do rukou Bibli a pravidelně jí číst. Jinak řečeno, poměrně pravidelně se nám nabízí odpověď na otázky: zda a proč máme číst Písmo svaté?

Farní listy Vám chtějí nabídnout cyklus několika článků, ve kterých budeme hledat odpověď na jinou důležitou otázku, tedy: jak číst Bibli.

Autorem cyklu je Jakob Kremer a byl zveřejněn na webových stránkách www.vira.cz

1. "Hledat slovo Páně" (Am 8,12)

Na rozdíl od tak zvané lehké literatury, která chce pobavit, klade Bible na své čtenáře velmi vysoké požadavky. Kromě toho chybí většině biblických textů vlastnost, jakou vykazují náročná literatura, která povznáší, poutá a přináší radost svým uměleckým podáním; neboť Bibli jde více o obsah než o formu a podání. Proto jen velký zájem o Bibli může pohnout čtenáře k tomu, aby vzal na sebe námahu, spojenou s její četbou. Takový zájem je nezřídka probuzen žízní po vědění, které vábí studovat ostatní díla antiky. Neboť jako významné dílo světové literatury dokáže dát Bible - jak to sotva dokáže jiná kniha - informaci o nejstarších dějinách lidstva a o původu mnoha idejí, které ovlivnily pozdější epochy dějin. Co však dělá Bibli otevřenou pro tuto informaci, to je její nárok ukazovat lidem jako "Slovo Boží" cestu životem. Z toho důvodu po ní sahali jak Židé, tak křesťané a nehrozili se žádným námahy s četbou Bible spojené. Tento nárok je s to dnešního čtenáře proto k četbě podnitit.

Pod jakou podmínkou k tomu může dojít, to ukazuje zamyšlení nad Ámosem 8,11-12. Prorok vyhrožuje národu ve jménu Jahve velkým hladomorem: "...pošlu na zem hlad, ne hlad po chlebu... nýbrž po slyšení slov Hospodinových. Budou vrávorat od moří k moří a ze severu na východ; budou pobíhat a hledat slovo Hospodinovo, ale nenajdou". Tento soudní výrok předpokládá, že lidé nemohou trvale žít bez poučení Bohem. ("Ne samým chlebem živ je člověk", Dtn 8,3; Mt 4,4). Nedostatek tělesné potravy, strach před vyhladověním, neohrožují tolik člověka, jako nedostatek potravy, která pomáhá poznat smysl života a dosáhnout jeho cíl. "Hledat slovo Pána" a nenajít je, je podle Am 8,11-12 ten nejnepříjemnější úděl. Ještě horší je situace těch, kteří nepocítují žádný hlad po Božím slově. Kdo se domnívá, že všechno přesně ví a zná, bude sotva ochoten namáhat se, aby "hledal slovo Hospodinovo".

Proto je předpokladem každé četby Bible pocítovat tento hlad po slově Hospodinově. Zkušenost hranic lidského pokroku a selhání sebedokonalejší techniky vede dnes mnohé k tomu, že vyhlížejí po poučení, po směrnicí, která by jim dala perspektivu trvalého štěstí a pravého vyplnění života. Jako kniha Stvořitele a Pána světa si dělá Bible nárok na to, mít slova věčného života. O ní platí: "Pane, ke komu půjdeme, ty máš slovo věčného života." (J 6,68)

"Dej nám život, abychom mohli zkoumat skrytosti tvého zákona a nezavírej je před těmi, kteří klepou! Neboť ty jsi nechtěl, aby bylo nadarmo popsáno tolik stránek temnými tajemstvími. Nebo snad nemají lesy také své jeleny, kteří se do nich stahují proto, že se v nich obnovují jejich síly, že jimi procházejí, pasou se, odpočívají a přežvykují? Ó Pane, dovrš mne a odhal mi je! Pohlédni, tvůj hlas je mou radostí, tvůj hlas převyšuje každou rozkoš. Dej mi, co miluji! I tuto lásku jsi mi daroval. Nenech své dary na holičkách a nezamítej svou rostlinu, která žizní." (Sv. Augustin: Vyznání XI, 2)

2. "Kdo čte, rozuměj." (Mk 13,14)

Toto poučení pochází z apokalyptické literatury, která načrtává často zašifrovaným způsobem budoucí dění (srv. Da 9,23 - 25; Zj 13,9. 18; 17,9). Ale platí to pro četbu Bible celé. S tím je příbuzné zvolání: "Kdo má uši k slyšení, slyš" (Mk 4,9; Mt 11,15; L 14,35; Zj 2,7.11.17.29; 3,6.13.22). Čtenář je vybídnut, aby věnoval textu zvláštní pozornost a snažil se mu porozumět. Povrchní čtení nebo poslouchání ještě nevede k "porozumění". Kdo čte Bibli ze zvědavosti nebo sice z vážného zájmu, ale jen letmo, tomu zůstane Bible uzavřenou knihou. (Rozumí jí právě tak málo, jako člověk, který dlí několik dní v cizině a myslí si, že může vynášet soud o zemi a lidech, kteří v ní žijí).

Pozorné čtení je ale pro dnešního člověka obzvláště těžké, protože moderní svět s jeho četnými požadavky v zaměstnání a s rozmanitou nabídkou využití volného času nás natolik fascinuje a naplňuje, že sotva najdeme volný čas pro četbu Bible, a protože se více než kdy předtím požaduje na čtenáři Bible askeze, jaká se vyžaduje od vědce, chce-li se vypořádat s problémy vědního oboru, jemuž se věnuje. Kdo chce čtenému porozumět, musí se soustředit na text, být cele u něho a po dobu četby odvrátit myšlenky od všeho ostatního. Musí se navenek i vnitřně ztišit a koncentrovat. Kdo se k tomu odhodlá a kdo se v tom cvičí - hned se mu to nepodaří - bude za to bohatě odměněn. V mnoha případech to vyžaduje změnit způsob života: namísto života, zaměřeného jen na vnější činnost, musí nastoupit postoj soustředění a zniternění života. Aby mohl člověk číst Bibli s užitkem, musí si pro čtení rezervovat určitý čas v denním a týdenním plánu - a to by neměla být nejnevhodnější hodina, nýbrž naopak taková, kdy je člověk odpočatý a schopný přijímat. K tomu se především hodí sobotní večer a neděle. Kdo vlastní kapesní vydání Bible a nosí je s sebou, může k četbě využít každou volnou chvíli: čekání na dopravní prostředek, jízdu vlakem, oddychový čas (např. ve volné přírodě). Velkou pomocí je, když si proto zvolíme - kromě pevně stanovené doby - k četbě Bible i určité místo. V některých kostelích jsou k dispozici Bible, které zvou k četbě.

"Poslyš tedy, můj příteli a bratře, a věnuj trochu pozornosti mé radě ohledně cesty, po níž můžeš dospět k poznání Písma. Všecko, o čem čteme v posvátných knihách, září a svítí již v kůži, ale mnohem sladší je morek. Kdo chce jíst jádro, musí rozlousknout ořech." (Sv. Jeroným (+420): Dopis 58 (Pavlinovi) 9)